

implicații de factură mito-folclorică și coloratură simbolică extrem de complexă.

Bibliografie

1. MALCOCI, V. *Decorul arhitectural în piatră, din arta populară moldovenească (sf. sec. XIX – sec. XX)*. Chișinău: Știința, 2000, p. 47.
2. CHEVALIER, J., GHEERBRANT, A. *Dicționar de simboluri*. V.
3. București: Artemis, 1995, p. 117

CHITANȚA DE ÎNCASARE A AMENZII CONTRAVENȚIONALE APLICATĂ LA FAȚA LOCULUI

Vitalie IONAȘCU

conferențiar universitar la Catedra „Drept polițienesc și
securitate publică” a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al RM”

Vasile ZAVATIN

conferențiar universitar la Catedra „Drept polițienesc și
securitate publică” a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al RM”

***Abstract:** Another simplified procedure that excludes the need to file different procedural actions in contravention proceedings is that in which the offender agrees to pay the fine on the spot against a receipt. The use of the receipt of the fine at the place of finding the deed has several benefits and facilities for both the offender and the entire contravention process. Analyzing the normative regulations in this sense, we find that the principle of legality is affected by numerous technical-legislative deficiencies that in our view make the contravention law a lapsed one.*

Keywords: receipt, simplified procedure, fine, contravention, recognition of guilt, finding agent, contravention law.

Adnotare: O altă procedură simplificată care exclude necesitatea de a consemna diferite acțiuni procesuale în cadrul procedurilor contravenționale este cea în care contravenientul este de acord să plătească amenda pe loc contra unei chitanțe de încasare. Utilizarea chitanței de încasare a amenzii la locul constatării faptei are mai multe beneficii și facilități atât pentru contravenient, cât și pentru întregul proces contravențional. Analizând reglementările normative în acest sens constatăm că principiul legalității este afectat de numeroase carențe tehnico-legislative care în viziunea noastră face ca legea contravențională să fie una caducă.

Cuvinte-cheie: chitanță, procedură simplificată, amendă, contravenient, recunoașterea vinei, agent constator, legea contravențională.

O altă procedură simplificată care exclude necesitatea de a consemna diferite acțiuni procesuale în cadrul procedurilor contravenționale este cea în care contravenientul este de acord să plătească amenda pe loc contra unei chitanțe de încasare.

Utilizarea chitanței de încasare a amenzii la locul constatării faptei are mai multe beneficii și facilități atât pentru contravenient, cât și pentru întregul proces contravențional, bazat pe respectarea drepturilor omului la libera circulație:

- reducerea timpului de documentare a contravenției, ceea ce va permite călătorilor să continue deplasarea, inclusiv în situația când călătoresc cu trenul, autocarul, avionul etc, necreând dificultăți celorlalți pasageri aflați în trafic, inclusiv îl va scuti de deplasarea către ghișeele băncii pentru achitarea amenzii;

- excluderea situațiilor când contravenientul va fi atras în procesul de achitare silită a amenzii contravenționale prin intermediul executorului judecătoresc, ceea ce presupune încasări suplimentare efectuate de către executării judecătorești;

- micșorarea numărului de amenzi neachitate, în situațiile în care contravenientul este străin sau persoană stabilită cu traiul în stânga râului Nistru, deoarece în cazurile de lipsă de competență teritorială stabilită în art. 30 din Codul de executare, executorii judecătorești refuză executarea amenzii, fiind restituite deciziile de aplicare a amenzilor [7].

În procesul studiului dat au fost utilizate următoarele metode de cercetare științifică: analiza sistemică, analiza logică, analiza comparativă, sinteza și clasificarea. Materialele folosite sunt: actele legislative și normative ale Republicii Moldova în domeniu, doctrina juridică națională și alte studii.

Baza juridică pentru încasarea amenzilor la locul constatării contravențiilor este stabilită de Codul contravențional al RM [1, art. 447], precum și de Hotărârea Guvernului nr. 294 din 17 martie 1998 [3].

Totodată ținem să menționăm că în data de 5 mai 2017, Ministerul Afacerilor Interne a emis ordinul nr.118 [5], care este continuitatea procesului de implementare a mecanismului de încasarea amenzii contra chitanței și derivă din pct.2. al HG nr. 1273 din 23.11.2016 [2].

Ulterior la data de 23.02.2018 a fost aprobat Ordinul MAI nr. 51 cu privire la aprobarea Regulamentului privind mecanismul de colectare, gestionare și termenul de virare la bugetul de stat a amenzilor încasate la locul constatării contravenției [4].

Conform actelor normative, chitanța de încasare a amenzii la locul constatării contravenției este definită drept „formular tipizat de document primar cu regim special de strictă evidență, completat și eliberat la locul constatării contravenției, de către agenții constatori din cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, care confirmă plata amenzilor și exclude necesitatea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție”[5].

Sânt în drept să dețină și să utilizeze formularele chitanței agenții constatori din cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, cu drept de constatare și examinare a cauzelor contravenționale

Totuși se consideră că achitarea amenzii la locul constatării contravenției contra chitanță este un drept a contravenientului și nu o obligație a acestuia. La fel, contravenientul păstrează dreptul de a achita amenda benevol prin ghișeele băncilor, iar dacă nu este de acord cu sancțiunea aplicată contravenientul are dreptul în termen de 15 zile să conteste decizia agentului constator în temeiul art. 448 Cod contravențional. Refuzul de a achita amenda contra chitanței nu constituie vreo anumită faptă ilegală care să atragă după sine anumite consecințe juridice (sancțiuni sau măsuri de constrângere) [6, p. 110].

Referindu-ne la modalitatea de aplicare a chitanței putem menționa că aceasta se eliberează numai pentru o amendă încasată. În chitanță se indică suma integrală a amenzii, cu informarea contravenientului despre dreptul de a achita jumătate din amenda stabilită, conform prevederilor art. 34 alin. (3) din Codul contravențional [1].

Chitanța nu se eliberează în cazul în care:

- 1) prin contravenție s-a cauzat un prejudiciu material;
- 2) există corpuri delictive pasibile de confiscare conform Codului contravențional sau Codului de procedură penală;
- 3) sânt constatate contravențiile prevăzute de art. 220 – 226 și 228 – 245 din Codul contravențional [1];
- 4) sânt constatate contravenții examinarea cărora nu este în competența subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne.

Până la întocmirea chitanței, agentul constator are sarcina de a se asigura că contravenientul deține suficiente mijloace bănești, necesare pentru plata amenzii, prin prezentarea acestora.

Amenda se percepe în numerar doar în moneda națională a Republicii Moldova (bancnotele și monedele metalice aflate în circulație, emise de către Banca Națională a Moldovei).

Suma amenzii încasate de către agentul constator se virează la bugetul de stat.

Agentul constator depune suma amenzii, încasate în numerar de la contravenient, la prestatorii de servicii de plată cu care Ministerul Finanțelor are încheiate contracte în baza legii bugetului de stat pentru anul în curs.

După întocmirea chitanței și încasarea sumei amenzii, agentul constator, în prezența contravenientului, împachetează în plicul atașat la chitanță primul exemplar al chitanței și suma de bani încasată ca amendă. Plicul conține pe recto ștampila umedă a autorității din care face parte agentul constator.

Agentul constator care a împachetat plicul asigură integritatea acestuia până la deschidere în prezența reprezentantului prestatorului de servicii de plată, în scopul depunerii mijloacelor bănești provenite din amenzi.

Mijloacele bănești provenite din amenzi se depun la prestatorul de servicii de plată, nu mai târziu de ziua următoare a zilei în care acestea au fost încasate sau în următoarea zi lucrătoare, cu prezentarea Borderoului de depunere a mijloacelor bănești în numerar, ridicate de la contravenient de către agentul constator, completat.

Agenții constatori înregistrează într-un registru special datele cu privire la utilizarea formularelor chitanțelor conform destinației.

Pe chitanțele completate cu greșeli, radieri, corectări și alte înregistrări nepermise se efectuează înscrierea „deteriorat”. Acestea se prezintă persoanei responsabile de evidența, păstrarea și eliberarea chitanțelor, care asigură publicarea în Monitorul Oficial a denumirii, numărului și seriei pentru a se aduce la cunoștință nevalabilitatea lor și, respectiv, scoaterea din evidență a acestora.

Agenții constatori sânt obligați să restituie exemplarele chitanțelor greșit completate. Ambele exemplare se predau conform procedurilor stabilite.

Procedura aplicării amenzii contravenționale contra unei chitanțe de încasare este una binevenită și într-adevăr în anumite situații facilitează și simplifică procesul de soluționare a cauzei contravenționale dar nu putem să nu punem în discuție lacunele tehnico-legislative identificate și la acest capitol.

În acest context, ținem să menționăm că în urma modificărilor operate în legea contravențională nu au fost ajustate toate prevederile fapt ce au determinat anumite neconcordanțe.

Astfel, în conformitate cu art. 447 alin. (1) „În cazul prevăzut la art.446 alin.(1) lit. a), contravenientul plătește amendă, aplicată de

agentul constatator, contra unei chitanțe de încasare care va conține...”, dacă analizăm prevederile de la art. 446 constatăm în primul rând această normă nu este divizată în alineate doar conține litere, în al doilea rând lit. a) a aceleiași legi „În cazul constatării unei fapte contravenționale, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție: a) dacă răspunderea contravențională a fost înlăturată conform art. 20–311” iar art. 20-311 conțin prevederi cu referire la cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei și cauzele care înlătură răspunderea contravențională. În această ordine de idei rezultă că în cazul în care este înlăturat caracterul contravențional al faptei sau răspunderea contravențională agentul constatator este în drept să aplice amendă cu eliberarea chitanței. Lacuna identificată este una gravă care determină ca toate prevederile din legea contravențională cu referire la aplicarea amenzii contravenționale să fie caduce.

În concluzie, Paradoxal este faptul că aproximativ din anul 2019, din anumite surse din cadrul MAI ne-a fost comunicat că procedura aplicării amenzii contra chitanței de încasare este aplicată de către agenții constatori din cadrul Poliției de Frontieră. În acest context apare întrebarea „Care sunt prevederile legale???” dacă legea contravențională este „impotentă” în acest sens.

Prin urmare, considerăm că norma contravențională de la art. 447 Cod contravențional al RM „Chitanța de încasare a amenzii la locul constatării contravenției” ar trebui să fie inclusă în capitolul VI¹ Cod contravențional al RM „*Proceduri simplificate de constatare și examinare a contravenției*”. Astfel se propune să fie introdusă o nouă prevedere inclusă la alin. (4) al art. 451¹ cu următorul conținut „*În cazul tragerii la răspundere contravențională în condițiile alin.(1) dacă persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional acceptă, poate achita amenda pe loc contra unei chitanțe de încasare.*”

Ulterior se mai propune introducerea alin. (5), (6) și (7) la art. 451¹ în conținutul căruia să fie descrise condițiile de aplicare și conținutul chitanței aplicate, după cum urmează „(5) *Chitanțe de încasare care va conține:*

a) *data, ora și locul de efectuare a plății;*

b) numele, prenumele și domiciliul persoanei sancționate;
c) numele, prenumele și calitatea agentului constator, autoritatea pe care o reprezintă;
d) norma contravențională în al cărei temei este aplicată sancțiunea;

e) suma amenzii;

f) semnăturile părților.

(6) Chitanța de încasare a amenzii contravenționale se înmânează persoanei sancționate, faptul înmânării menționându-se în copia de pe chitanță.

(7) Chitanța de încasare a amenzii contravenționale este un document de strictă evidență. Modul de evidență, de păstrare și de eliberare a chitanțelor de către agenții constatori se stabilește printr-un regulament aprobat de Guvern.”

Referințe bibliografice

1. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218 din 24.10.2008, În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 78-84 din 17.03.2017.

2. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1273 din 23.11.2016 cu privire la aprobarea completărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 405-414 din 25.11.2016.

3. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 294 din 17.03.1998 cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.406-II din 23 decembrie 1997. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 30-33 din 09.04.1998.

4. Ordinul MAI nr. 51 din 23.02.2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind mecanismul de colectare, gestionare și termenul de virare la bugetul de stat a amenzilor încasate la locul constatării contravenției, În: Monitorul Oficial al RM nr. 277-284 din 27.07.2018.

5. Ordinul MAI nr. 118 din 05.05.2017 cu privire la aprobarea formularului chitanței de încasare a amenzii la locul constatării contravenției, În: Monitorul Oficial al RM nr. 335-339 din 15.09.2017.

(http://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=103157&lang=ro , accesat la data de 28.12.2019).

6. A. Antoci, Particularitățile aplicării și achitării amenzii contravenționale, În: Strategia Dezvoltării Inofensive din perspectiva Toleranței biotice: analiză teoretico-metodologică, p. 105-111. (http://repository.utm.md/bitstream/handle/5014/6808/Conf_StiinteSocioUmanist2018_pg105_111.pdf?sequence=1&isAllowed=y , accesat la data de 28.12.2019).

7. <http://border.gov.md/index.php/ro/3725-precizare-privind-chitanta-de-incasare-a-amenzii-la-locul-constatarii-contraventiei> (accesat la data de 28.12.2019).

CONȘTIINȚA FILOSOFICĂ – CUPOLA SISTEMULUI FILOSOFIC A LUI LUCIAN BLAGA

Maftai Vitalie

doctorand USM

***Adnotare:** În articol este analizată concepția lui Lucian Blaga despre esența și specificul conștiinței filosofice, despre autonomia filosofiei care se manifestă în principii ireductibile, mijloace exclusive, procedee singulare și valori proprii. Este determinat raportul dintre filosofie și simțul comun, L. Blaga menționând că din punct de vedere al complexității și profunzimii, conștiința filosofică este net superioară simțului comun. Sunt evidențiate diferențele în atitudinea filosofului și a omului de știință față de experiență, accentuându-se că pentru filosofie aspectul teoretic este mai important și nu este total dependent de controlul experienței.*